

Goedkeuring van de op 8 september 1970 te Brussel gesloten multilaterale en bilaterale overeenkomst betreffende de inning van de „en route” heffingen

MEMORIE VAN TOELICHTING

Nr. 3

De onderhavige overeenkomsten zijn opgesteld door de Verdragsluitende Partijen van de Europese Organisatie voor de Veiligheid van de Luchtvaart (Eurocontrol). Het primaire doel van deze Organisatie is ingevolge artikel 1, eerste lid, van het op 13 december 1960 te Brussel tot stand gekomen Internationaal Verdrag tot samenwerking in het belang van de Veiligheid van de Luchtvaart (*Trb.* 1961, 62, laatstelijk *Trb.* 1966, 150) de bevordering van de luchtverkeersleiding in het hoger gelegen luchtruim – ongeveer 6000 meter – van de Verdragsluitende Partijen. Op grond van artikel 2, eerste lid, kan een Verdragsluitende Partij de bij het Verdrag ingestelde Permanente Commissie voor de Veiligheid van de Luchtvaart (de Commissie) verzoeken te beslissen, dat ook de luchtverkeersleiding voor haar lager gelegen luchtruim voor het geheel of voor een deel door Eurocontrol zal worden verricht.

Van deze mogelijkheid is echter geen gebruik gemaakt; in tegendeel, in werkelijkheid is de toestand zó, dat de Staten de luchtverkeersleiding blijven uitoefenen voor de z.g. upper en lower airspace, ofschoon die verantwoordelijkheid, zoals gezegd, formeel voor een deel aan de Eurocontrol-organisatie is overgedragen.

Voor diensten, welke door Staten worden bewezen ten behoeve van de veiligheid en de regelmaat van het luchtverkeer, werden tot op heden in de meeste landen geen rechten geheven. Thans ontwikkelt zich echter in de gehele wereld een streven de voor de luchtvaart gemaakte kosten ook op de luchtvaart te laten drukken. In verband hiermede heeft de Permanente Commissie voor de Veiligheid van de Luchtvaart, welke het hoogste orgaan is van de Europese Organisatie voor de Veiligheid van de Luchtvaart (Eurocontrol) dat op ministerieel niveau beraadslaagt, besloten, dat met ingang van 1 november 1971 voor bewezen luchtverkeersdiensten een bijdrage in de kosten zal worden geheven. Voorts werd door ieder van de lid-staten van Eurocontrol besloten de kostenbijdrage niet alleen te heffen voor diensten, welke ter zake van de luchtverkeersleiding in het hoger gelegen luchtruim zijn verleend, maar ook voor de diensten, welke ter zake van de luchtverkeersleiding in het lager gelegen luchtruim worden bewezen. Er is dus sprake van een enkelvoudige heffing. Dit besluit werd mede genomen omdat studies hadden aangetoond, dat afzonderlijke heffingen voor het hoger en het lager gelegen luchtruim praktisch onmogelijk zijn. Bovendien werd nog overeengekomen, dat de heffingen door een centraal bureau, dat een onderdeel zal vormen van de bovengenoemde Eurocontrol-organisatie, gind zullen worden. Het werd doelmatig geacht het heffen van kostenbijdragen voor luchtverkeersdiensten en de inning ervan door een centraal orgaan te regelen in een internationale overeenkomst tussen de Regeringen van de Staten, partij bij het Eurocontrol-Verdrag. Hoewel volstaan had kunnen worden met één overeenkomst, is de hierboven uiteengezette regeling op verzoek van een van de partijen neergelegd in een multilaterale overeenkomst tussen de Regeringen der Staten, welke partij zijn bij het hierboven genoemde Verdrag en in een bilaterale overeenkomst, welke elk van deze Regeringen zal sluiten met Eurocontrol.

In de Multilaterale overeenkomst verplichten de deelnemende regeringen zich tot het invoeren van heffingen wegens het gebruik van installaties en diensten voor het „en route” verkeer in het luchtruim. Onder „en route” verkeer moet worden verstaan al het luchtverkeer met uitzondering van dat verkeer, dat zich bevindt binnen een straal van 20 km rond een luchthaven, waarop wordt geland dan wel waarvan wordt opgestegen.

Op grond van artikel 1 van de bilaterale overeenkomst draagt elke regering haar bevoegdheid de heffingen te innen over aan Eurocontrol. Blijkens artikel 2 van deze overeenkomst verplicht zij zich tevens, de nodige maatregelen te nemen ten einde te verzekeren, dat de heffingen ook inderdaad aan Eurocontrol worden voldaan. De regeling van artikel 2 is evenwel in nadere overweging genomen, zowel door de Staat der Nederlanden als door de Eurocontrol-organisatie.

Bij die nadere overweging is in de beschouwingen betrokken, dat het beginsel dat de inningsbevoegdheid van de luchtvaartheffingen is overgedragen aan de Eurocontrol-organisatie met zich mede behoort te brengen dat ook deze organisatie te dier zake de volledige verantwoordelijkheid draagt. De maatregelen, waarvan in artikel 2 onder *c* der bedoelde bilaterale overeenkomst sprake is, zullen in beginsel moeten worden genomen door de Eurocontrol-organisatie en niet door de Staten. Ingeval een luchtvaartmaatschappij niet overgaat tot betaling van het verschuldigde bedrag aan luchtvaartheffingen, zal de Eurocontrol-organisatie zelf zeer wel bij machte zijn om de geëigende (rechts)maatregelen te nemen. Het inroepen van de hulp der Staten lijkt geheel overbodig. Naar aanleiding hiervan is in een briefwisseling (*Trb.* 1971, 153) overeengekomen, dat artikel 2 onder *c*, komt te vervallen.

Op andere punten, waarvan de vastlegging in de nationale wetgeving wel gewenst leek, zijn wettelijke regels voorgesteld. Deze zijn vastgelegd in een hiernevens aangeboden ontwerp van wet houdende regels omtrent luchtvaartheffingen.

Evenals Eurocontrol-Verdrag van 13 december 1960 zullen de hierboven besproken overeenkomsten wat het Koninkrijk betreft, alleen voor Nederland gelden.

De Staatssecretaris van Verkeer en Waterstaat,

R. J. H. KRUISINGA.

De Staatssecretaris van Buitenlandse Zaken,

WESTERTERP.

De Minister van Justitie,

VAN AGT.

De Minister van Financiën,

R. J. NELISSEN.